

JOEN@

era prumèra

NUMERÒ 5 • DESEME DE 2002

Era escòla de tecnicos en marcha!

... ath servici deth joen

Eth joen d'Aran parle

3au. Congrès de Joenessa

Noticies d'Aran

Campanha d'esquí 2002-2003

ERA PRUMÈRA REVISTA ENTATH
JOEN DERA VAL D'ARAN

Conselh Generau d'Aran

2 Editoriau**Notícies d'Aran****3****Era escola de
tecnicos en marcha!****... ath servici deth
joen****4****Campanha d'esquí
2002-2003****5****3au. Congrès de
Joenessa****6****Eth joen d'Aran parle****7****Departament de
Joenessa****8****Coordinador
Alex Moga**Dessenh e maquetacion
Alèxia GrustanD.L.:
1286-2002

Ua publicacion de:

Conselh Generau d'Aran
Departament de Joenessa

Eth mon d'aué ei melhor !!!

Èster joen ei ua maravilhosa condicion; era potècia, era fòrça, era conviccion, era confiança en un madeish son suficients entà afrontar eth dia a dia e entà premanir-se entath futur. E maugrat tot, creigui qu'entre es joeni persistís un sentiment de manca e de tristot que mos dèishe a toti desorientats e desplaçats. Quan veigui un joen qu'a mercat un camin

clar, qu'ei convençut dera sua trajectòria e que compartís eth sòn camin tamb amics o família, quan descobrisqui que maugrat es desconcèrts e es desorientacions creishentes, tanben s'incremente eh nombre de joeni que saben divertir-se sense besonh d'estímols quimics (alcòl o drògues), que saben apreciar eth valor der estudi o deth trabalh, que valoren es persones peth dessús des causes, qu'aprècien es collectivitats, es arts, era natura, eth territòri, ... confii en dia de deman.

Encara i a joeni que se preparen, d'anti que se comprometen tamb es ideologies, tamb eth país, tamb era societat; n'i a d'apassionats per espòrt, per practicar-lo o per seguir-lo, n'i a qu'estimen era montanha, era caça, era pesca, eth servir as anti, eth descorbrir, er investigar,... a despriet de que ja sabi, sense qu'arrés m'ac age de rebrembar, que i a fòrça joeni, massa, que passen eth temps en tot maumeter-se e qu'an perdut era passion per viuer. Mès, sense dubte, eth mon des joeni d'aué ei melhor qu'eth que jo viuí. E se non ei atau era culpa -tostemp i a responsables- ei sonque nòsta; eri, es joeni, se limiten a administrar çò que les dam.

Jusèp Loís Sans
Coordinador de cultura

Notícies d'Aran

Guida de salut joena

Eth Departament de Joenessa deth Conselh Generau d'Aran, en colaboracion tamb eth Servici Aranés dera Salut, era Secretaria Generau de Joenessa dera Generalitat de Catalonha e d'auti organismes acabe de publicar era "guida de salut joena".

Tabac, alcòl, drògues e sexualitat e anticoncepcion son es tèmes desvolopats.

Cadun d'aguesti tèmes ei desvolopat saiant d'aufrir ua informacion integrau des efèctes deth sòn consum o ben deth consum mau hèt. Tanben aufrís un apartat d'aqueres qüestions que tostemp se diden colloquiaument e qu'a viatges produsissen errors e mauentenuts que mos pòrten a ua desinformacion fòrça importanta. S'aufrís tanben un apartat des persones que te pòden assessorar e un directòri d'adreces que te pòden ajudar a trèir-te de dubtes.

Des dera Oficina de Joenessa deth Conselh Generau d'Aran vos aufrim un hilat d'informacion e adreces que complementen aquesta informacion e non dubtetz ara ora d'anar tath vòste especialista entà quinsevolh dubte.

Ei a partir d'aguest moment que s'establís un parentèsi entara reflexion e eth debat tamb toti es agents implicats en matèria de joenessa ena Val d'Aran (politics, joeni associats, non associats, associacions diuèrses, tecnicos, eca.)

A partir de principis der an que ven, eth Departament de Joenessa organitzarà e establirà un programa d'amassades entà garantir e potenciar era maxima implicacion e sustot participacion dera massa sociou aranesa.

Era prepausa deth Plan Generau ei estructurada per èishi que se corresponen tamb es matèries qu'influïssen e que s'an de materializar entà aufrir un projècte integrau de politica juvenil. Cadun d'aguesti èishi ei format per objectius generaus que responen a uns objectius especifics e cadun d'aguesti complementats per un plan d'accions especific que preten arténher es objectius mercats. Aquesta prumèra prepausa ei integrada per 22 objectius generaus qu'aubedissen a 43 objectius especifics a complir a traùers de 126 accions adreçadas integraument as joeni dera Val d'Aran.

S'inaugure era naua sedença de joenessa

Eth passat 12 de noveme, eth Sindic d'Aran e era Secretària Generau de Joenessa dera Generalitat de Catalonha, Sra Rosa Maria Pujol i Galobart inaugurèren era naua sedença deth Departament de Joenessa deth Conselh Generau d'Aran. Toti dus coïncidiren ena importància d'apropar as joeni es servicis que s'aufrissen des dera administracion publica e coïncidiren en destacar era importància qu'a d'auer entàs joeni aquesta oficina. Tanben, aprofitant era escadença, eth coordinador deth Departament de Joenessa, presentèc ua naua publicacion d'aguest Departament. Ua guida des servicis que s'aufrissen des dera oficina de joenessa deth Conselh Generau d'Aran e remerquèc era activa participacion d'aguesta oficina en 3au. Congrès de Joenessa de Catalonha celebrat es passadi 7,8,9 e 10 de noveme ena Universitat Autònoma de Barcelona.

Plan Generau de Joenessa dera Val d'Aran

Dempús de fòrça mesi de trabalh, eth Departament de Joenessa deth Conselh Generau d'Aran dejà a publicat era "prepausa deth Plan Generau de Joenessa dera Val d'Aran".

Un document qu'a d'èster eth punt de partida entara reflexion ena execucion de politiques de joenessa a hèr en Aran e que s'ajusten as besonhs des joeni deth nòste país.

Joena amplie era sua aufèrta

A partir deth pròplèu numerò, joena amplie era sua aufèrta informativa. Volem aufrir ath joen d'Aran era maxima informacion. Per aguest motiu auram, ath delà dera que dejà auem, informacion sus motor, economia, libres, pellicules, reportatges, eca. Entà corbir tota aquesta informacion compdaram tamb diuèrses colaboracions desinteressades per part de joeni e joenes d'Aran. Se vòs aportar quauqua idèa sonque mos ac as de prepausar.

Notícies d'Aran

Era escola de tecnicos, ¡en marcha!

E.T.E.V.A.

Aguestes son es sigles dera Escòla de tecnicos Esportius dera Val d'Aran, plaçada en pis superior dera Aubèrja Era Garona de Salardú. Ei un centre educatiu en que s'impertissen mòduls de Formacion Professionau de grad miei e superior relacionadi tamb es esport de montanha. Aguesti estudis s'organizen en tres nivèus e cadun d'eri en quate blòcs d'ensenhaments. Cada blòc d'ensenhaments ei coneishut coma Comun entà formar tecnicos en esquí aupin e snowboard.

Un viatge qu'agen aprovat eth blòc comun, (deth quau se'n hè un cors en Barcelona e un aute ena Val d'Aran), es alumnes auràn de superar un blòc especific de contenguts dera especialitat qu'an escuelhut.

Finaument, tanben seguiràn un periòde de formacion practica e tamb uns contenguts complementaris, arthenheràn superar eth prumèr nivèu. Aguest prumèr nivèu a ua carga de 450 ores. Eth dusau

nivèu a ua estructura semblanta: aucupe mès de 600 ores. E eth tresau, mès de 1000 ores. Era Escòla de Tecnicos Esportius dera Val d'Aran ei ua escòla deth Conselh Generau d'Aran autorizada peth Departament d'Ensenhament dera Generalitat de Catalonha. Ei era soleta escòla d'aguestes caracteristiques de Catalonha.

Joan estévez Sans
Conselhèr delegat dera ETEVA

... ath servici deth joen

Tamb motiu dera inauguracion dera sedença de Joenessa deth Conselh Generau d'Aran, se celebrèc, tanben en madeish acte, era presentacion dera naua publicacion dera guida de servicis dera Oficina de Joenessa.

Ua guida practica, senzilha e divertida que preten mostrar, a trauèrs des preguntes mès soent se hènt es joeni, es servicis qu'aufrís aguesta oficina ath joen dera Val d'Aran.

Ua guida de setze huelhes estructurada per diuèrses matèries informatives que se pòden trapar ena Oficina de Joenessa (ensenhament, trabalh, benestar social, vacances e estades, eca.) e ath delà de tot açò tanben d'auta informacion des diuèrsi servicis que vos aufrís aguesta oficina.

Se dispause d'ua viatgetèca tamb informacion de diuèrsi païsi e ciutats de tot eth mon tamb informacion toristica e culturau der endret.

Ath delà de tota era informacion que vos aufrís, tanben a prevista entar an que ven, aufrir un espaci d'assessorament e consulta e en qüestions de lojament e era implementacion d'ua bossa de trabalh entàs joeni dera Val d'Aran.

¡Bossa de trabalh entà joeni!

Laguens deth marc deth Plan Generau de Joenessa, tamb er objectiu de potenciar es diuèrses possibilitats de trabalh entàs joeni. Eth Departament de Joenessa deth Conselh Generau d'Aran trabalhe ena creacion d'ua bossa de trabalh entà joeni de 16 a 29 ans.

Totes es empreses, un viatge o un aute, an de besonh de personau entà trabalhar e fòrça viatges non saben o non trapen personau -qualificat o non- que corbisque aguesta plaça laborau. E peth contrari fòrça joeni se trapen en situacion de recèrca de trabalh o de melhora de qualitat laborau e non saben era aufèrta existentia. Per aguest motiu, era Bossa de Tralh entà joeni preten aumplir aguesta mancança e establir un mecanisme bidireccionau qu'ajude en prumèr lòc a trapar trabalh ath joen d'Aran a trauèrs d'un mecanisme, rapid, eficient e eficaç. Diuèrses actuacions complementarán aguest projècte. Tant era empresa, coma eth treballador sonque auràn d'aumplir un formulari, establint es condicions laboraus, que s'aurà d'entregar ena madeisha oficina.

Eth Conselh Esportiu dera Val d'Aran a dejà premanit eth programa entara naua sason

Coma dejà ei abituau enes sasons d'iuèrn, eth Conselh Esportiu dera Val d'Aran, tamb era colaboracion des Escòles e des Ajuntaments deth parçan e tamb eth supòrt dera Direccion Generau der Espòrt, dera Generalitat de Catalonha e eth Conselh Generau d'Aran organize era campanha d'Esquí Rurau Iuèrn 2002/03, d'Esquí Aupia, entàs escolars dera Val d'Aran tamb edats comprenudes entres es 5 e es 16 ans (neishuts entre es ans 1986 e 1997).

Ua campanha que s'iniciarà eth dia 11 de gèr e finalizarà eth dia 6 d'abriu de 2003. Cada dia de campanha eth mainatge receberà classes d'esquí per monitors dera Escòla de 12,00 a 14,00 ores ena Estacion de Baquèira Beret.

Tanben i aurà competicion

Ath delà des classes, que s'impartiran toti es dies dera campanha, tanben es participants auràn er estímul de competir enes corses que tanben a programat eth Conselh Esportiu entara present campanha.

Era primèra corsa se celebrarà eth dia 16 de hereuèr en Stadium de Beret e correspon ath Sau. Troféu Air Liquide. Era Dusau corsa se celebrarà eth dia 6 d'abriu de 2003 tanben en Stadium de Beret.

Transpòrt entà pujar tà pistes

Entà toti es participants dera campanha, eth Conselh Esportiu coordine diuèrsi autocars que pugèn tàs pistes a toti es escolars. Entàs mainatges o mainades de Les, er autocar gesserà entàs 09,00 ores e arribarà entàs 17,00 ores. Entàs de Bossòst er autocar gesserà entàs 09,10 ores e arribarà entàs 16,50 ores. Entàs mainatges e mainades de Vielha er autocar gesserà entàs 09,15 ores e arribarà entàs 16,30 ores.

Entath corrècte contròtle de toti es mainatges, cadun des participants aurà d'entregar era tarja deth transpòrt en pujar en autocar e li serà entregada entara ora concretada, nau en pistes, entà tornar tà casa. Per aguest motiu, toti es mainatges que pugèn en autocar auràn de tornar a baishar en aguest mejan de transpòrt.

Inscripcions

Eth Conselh Esportiu, entà facilitar era tramitacion dera inscripcion a toti es que poguèn èster interessats, a repartit e distribusit uns diptics tamb tota era informacion dera campanha e eth huelheton d'inscripcion, qu'aurà d'entregar-se complimentat entà poder formalizat era inscripcion. Ath delà deth huelheton tanben s'aurà de hèr entrèga deth certificat de pagament dera campanha qu'aguest an a un còst de 151 èuros. Tota aguesta documentacion a d'èster entregada ena naua sedença deth Conselh Esportiu, plaçada enes baishi deth palai de gèu ath cant dera sedença deth Departament de Joenessa deth Conselh Generau d'Aran.

Era seguretat ei vitau

Enes darrèrs ans s'an succedit diuèrsi accidents enes estacions d'esquí que mos an hèt a veir a toti es qu'esquiam, eth perilh que pòt comportar ua conducta negligenta per part nosta. Entà esquiar cau portar CASC, mès tanben cau auer en compte es lòcs a on esquiam. Non ei prudent esquiar dehòra de pistes; a viatges, eth desconeishement deth terren mos pòrte bèth espant e a bèri desgusti. Non provoquem ath perilh, sigam prudents e gaudim esquiant.

Esquí e d'autes....

Ath delà dera campanha d'esquí que s'a iniciat dera quau vos informam, eth Conselh Esportiu dera Val d'Aran organize e coordine diuèrses activitats esportives tamb er objectiu de fomentar era practica esportiva e saludabla entre es joeni dera Val d'Aran. Quauqui d'aguesti espòrts son, atletisme, fòtbol, badminton, tènnis de taula, eca. Toti eri interessant. Entà participar-i sonque t'as d'informar ena sedença deth Conselh Esportiu enes baishi deth palai de gèu de Vielha o ben trucant tath telefon 973 64 10 88, a on vos informaràn dera melhorar manèra possible.

3au. Congrès dera Joenessa de Catalonha

Establim pònt de dialòg

Es passats 7,8,9 e 10 de noveme auec lòc, ena Universitat Autonòma de Barcelona, era celebracion deth tresau congrès de joenessa de Catalonha, organizat e coordinat pera Secretaria Generau de Joenessa dera Generalitat de Catalonha e peth Conselh Nacionau de Joenessa de Catalonha. Un congrès participatiu e ath viatge creatiu e innovador ara ora de premanir un espaci de dialòg a toti, (ben siguessen, joeni, expèrts, investigadors, entitats, eca) entà poder visualizar, reflexar o ben plantejar qüestions qu'afecten e que pòden afectar ath desvolopament deth joen e as politiquas de joenessa. Entad açò, abantes deth congrès s'establic un precongrès a on toti es qu'ac desirauen podien implicar-se dera manèra que melhor creiguessen convenienta. Podien hè'c a trauèrs de ponències, ponències marc, talhèrs o ben activitats participatives e auien diuèrsi mieis entà poder hè'c, un des quaus siguec era plana web que se metec a disposicion de toti es participants a on se podien plantejar, penjar e inclús visualizar es tèmes que cadun desirauè.

D'entre totes es prepauses e idees, eth programa deth congrès siguec fòrça complèrt e participatiu. Laguens deth programa i auec, 146 talhèrs, 13 ponències marc, 50 ponències e 34 activitats. Entà tractar d'esquematizar eth contengut de tot eth congrès, ac auem hèt en grani blòcs, que son es següenti:

Realitat juvenil; Educacion e cultura; Trabalh; Lotjament; Salut; Participacion; Coesion social; equilibri territorial e politiquas de joenessa.

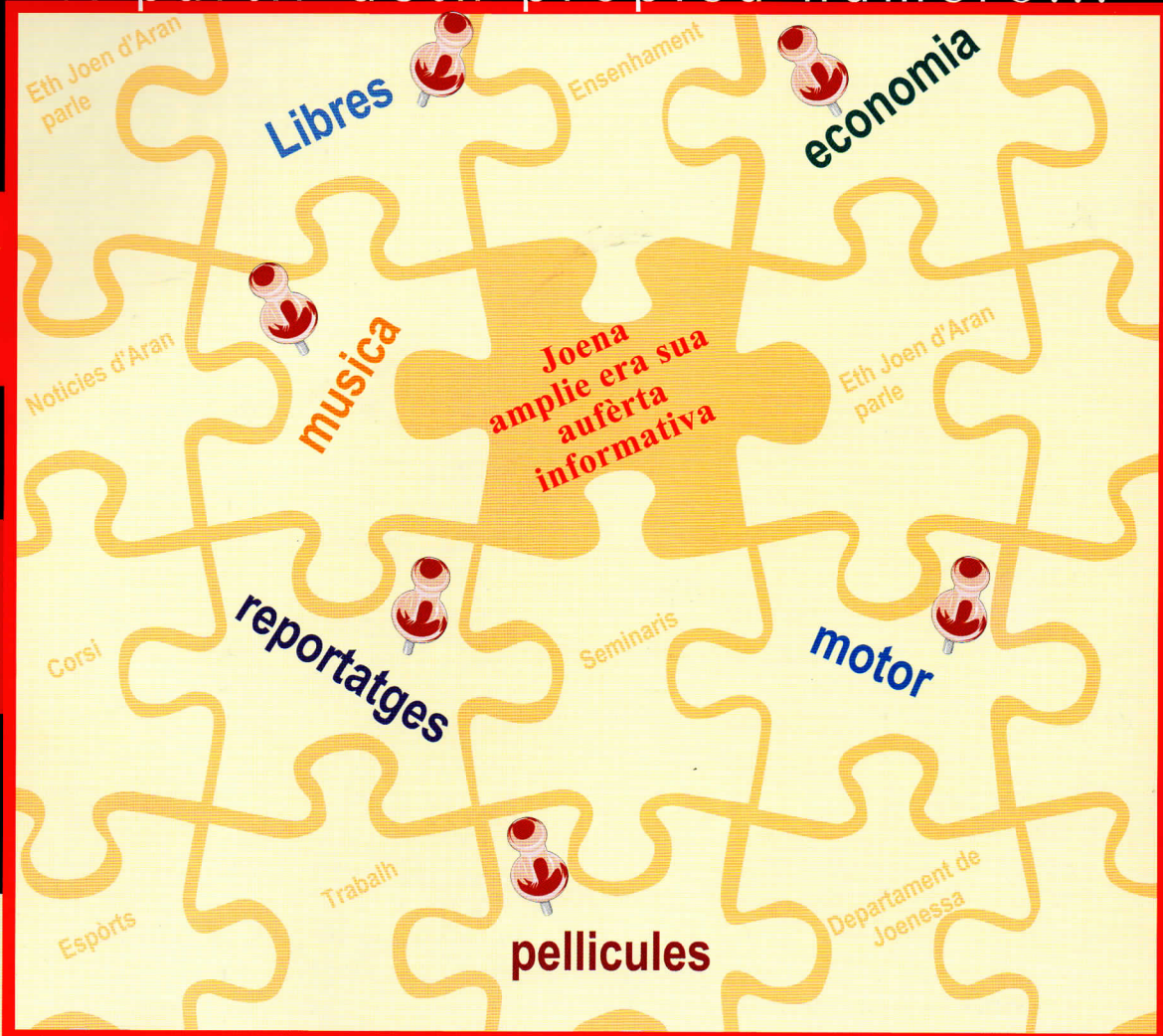
Totes aguestes iniciatives sigueren organizadas per associacions juvenils diuèrses, institucions e per iniciatives individuas (tecnicos, investigadors, joeni associats, eca).

Eth tresau congrès de joenessa a servit e a de servir entà plasmar era realitat deth joen de Catalonha, es sues inquietuds e es sues mancances. Cadun des congressi celebrats a estat un punt de reflexion social. Atau en an 1977, tamb motiu dera celebracion deth primèr congrès de joenessa, s'establic er objectiu de reconéisher "ath joen" coma sector especific dera nòsta societat, tamb ues condicions pròpies e ues caracteristiques especiaus. Tanben en an 1988, tamb motiu dera celebracion deth dusau congrès se reflectic eth papèr des politiquas de joenessa en Catalonha; eth tresau congrès demoram age estat un punt d'inflexion ena sensibilitat des principaus mancances qu'an es joeni ena actualitat, coma pòt èster er accés ath lotjament e ara estabilitat laborau. Era participacion generau deth congrès siguec fòrça bona; s'a arribat a compdar tamb ua participacion ath torn des 1.500 joeni.

Era Oficina de Joenessa deth Conselh Generau tanben i participèc

Coma dejà apuntèc era Sra. Rosa Maria Pujol i Galobart, secretària generau de Joenessa dera Generalitat de Catalonha, eth dia 12 de noveme tamb motiu dera inauguracion dera naua sedença de joenessa, era Oficina de Joenessa deth Conselh Generau d'Aran auec un papèr destacat amassa tamb es autes oficines de joenessa des comarques de montanha deth Pireneu. Visualizèrem, a trauèrs dera organizacion d'un talhèr sus "diversitat joena", quauques des mancances e desigualtats qu'a un joen que viu ena montanha respècte a un joen que viu en abitat urban o ben en nuclèus mès pobladi. Er espaci de dialòg auec toti es que i participèren mos hec a préner nòta dera realitat e préner eth compromís de trabalhar ena linha de superar era desigualtat en tot priorizar en diuèrses politiquas que d'autes comarques de Catalonha non an en compde.

A partir deth pròplèu numerò...

Eth joen d'Aran parle ...

Eth passat mes d'octobre, Meddia Aranés, en colaboracion tamb era oficina de Joenessa deth Conselh Generau d'Aran, organizèren un viatge mès, ua tertúlia tamb joeni dera Val d'Aran.

Es convidats entara tertúlia sigueren, Clara Vilches, Carmen Canalias e Sílvia Mora, totes eres estudiantes de dusau de bachelierat. Tanben participèc eth sòn tutor eth Sr. Benjamí Torné (licenciat en filosofia e actuament professor der Institut). Eth tèma, en aquest cas, viraue ath torn deth futur professionau, era eleccion d'ua carrèra universitària segontes era demana laborau existenta.

Es participantes auien clar era carrèra en primèra opcion que volien corsar, mes quan se les plantejaue era opcion d'auer d'escuèlher

ua auta en cas que non entrèssen ena que desirauen, mostrauen dubtes e en bèth cas non ac sabien. Clara Vilches destacaue: "quan as prenut era decision, dilhèu te'n das compe que t'as enganhat" pr'amor d'auer d'escuèlher massa lèu eth tòu destin universitari.

Tanben se remerquèc qu'eth joen actuau a fòrça mès possibilitats d'informar-se abantes dera sua decision a traüers d'Internet. Benjamí Torné destacaue era gran possibilitat d'informacion que t'aufrís e mencionaue que quan te tòque escuèlher es estudis que vòs hèr, i a professionaus qu'aconselhen e orienten as estudiantes ara ora de préner era decision. Tanben se deishèc clar que, cada viatge mès, eth joen desire quedar-se en Aran a víuer e açò pòt condicionar era sua eleccion finau.

DES DETH DEPARTAMENT DE
JOENESSA DETH CONSELH
GENERAU D'ARAN VOS
DESIRAM ...

BONES HÈSTES E UN ERÓS AN 2003

Oficina de Joenessa

Entà més informacion ...

Recordatz, que nos podetz contactar amb
Oficina de Joenessa deth Conselh Generau d'Aran en:

Avda garona, 33 (balchi palai de gèu) - Tlf: 973 64 06 25 / Fax: 973 64 17 69

joenessa@aran.org

<http://www.gencat.es/jovenut/joona> (pròpleument)

Collabòre:

Generalitat de Catalunya
Departament dera Presidència
Secretaria Generau de Joenessa

Impresi
sense adreça